

Fundarstjóri - félagar

Skýrslu forseta um störf Alþýðusambandsins frá síðasta ársfundi til dagsins í dag hefur verið dreift.

Ég ætla ekki að fjalla í löngu máli um skýrsluna sjálfa, hún er mikil að vöxtum og ég vona að í henni fái fundarmenn nauðsynlegar upplýsingar um þau verkefni sem unnið hefur verið að á vettvangi Alþýðusambands Íslands á starfsárinu.

Fyrir fundinum liggur margvíslegt annað útgáfuefni og hefur verið fjallað sértaklega um sumt. Jafnframt gefum við út Árið í hnotskurn – nú í fjórða sinn, þar sem sagt er í stuttu máli frá nokkrum af viðfangsefnum okkar ár árinu. Þessu riti er dreift víða, á meðan skýrsla forseta miðast einkum við okkar eigin not.

Ég get þó ekki látið hjá líða að minnast á það helsta sem hefur á daga okkar drifið frá því við komum saman hér á þessum sama stað fyrir ári síðan.

Það hefur hvorki meira né minna en komið tvívegis til endurskoðunar kjarasaminga á tímabilinu. Hið fyrra var fyrirliggjandi, því í kjarasamningum frá árinu 2004 var kveðið á um að fara skyldi yfir verðlagsforsendur fyrir miðjan nóvember.

Þegar við vorum hér fyrir ári síðan var enginn efi í okkar huga um að verðlagsforsendur kjarasamninganna væru brostnar. Við skömmuðum ríkisstjórnina fyrir óstjórn í efnahagsmálum – og ég held að flestir hafi verið okkur sammála um að hún væri helsta orsök óstöðugleika og óvissu.

Í svokallaðri forsendunefnd náðist þó samkomulag milli okkar og Samtaka atvinnulífsins um ákveðna launaleiðréttingu og síðan gaf ríkisstjórnin út yfirlýsingu í tengslum við endurskoðunina.

Hún fól í sér nokkra mikilvæga áfanga sem til lengri tíma munu treysta stöðuna á vinnumarkaði. Þar er í fyrsta lagi um að ræða hækkun grunnbóta atvinnuleysistrygginga og tekjutengingu þeirra. Þetta er gamalt baráttumál og skiptir miklu máli fyrir þá sem verða fyrir því að missa vinnuna, því við þekkjum það að reikningarnir hætta ekki að detta inn um lúguna þó fólk missi vinnuna. Jafnframt var um að ræða áherslu á markviss úrræði, ráðgjöf

og þjálfun, þar sem miða skal við aðstæður og þarfir hvers og eins og eiga að auðvelda leit að nýju starfi.

Ríkisstjórnin hét því í öðru lagi að leggja fram umtalsverða fjármuni til að jafna örorkubyrði lífeyrissjóða á samningssviði Alþýðusambandsins og SA. Þetta er afar mikilvægt, því með þessu er ríkisstjórnin að fallast á það sjónarmið okkar að það sé eðlilegt að kostnaður vegna örorku sé ekki alfarið á kostnað okkar, heldur samfélagsins í heild.

Síðan fólst í yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar fyrirheit um að lög yrðu sett um starfsmannaleigur og auk þess að ríkisstjórnin ætlaði að setja 100 milljónir króna til viðbótar í að efla fullorðinsfræðslu.

Eins og við vitum, gerðu kjarasamningarnir ráð fyrir því að í nóvember á þessu ári kæmi aftur til endurskoðunar, en í vor komu forystumenn atvinnurekenda að máli við okkur og óskuðu eftir viðræðum um að endurskoðuninni yrði flýtt. Rökin voru einkum þau, að verðbólga væri komin á hættulegt stig og að það ýtti undir óvissu á vinnumarkaði.

Í framhaldi af viðræðum okkar við atvinnurekendur var rætt við ríkisstjórnina um það með hvaða hætti hún væri reiðubúin að koma að því verkefni að slá á verðbólguna.

Þann 22. júní var síðan undirritað samkomulag aðila. Það fól í sér að taxtalaun hækkuðu um 15 þúund og þeim sem ekki voru á töxtum var tryggð að minnsta kosti 5,5% launahækkun á liðnum 12 mánuðum.

Auk þess stóðu Alþýðusambandið og SA sameiginlega að tillögugerð um vinnumarkaðsmál sem varða erlenda starfsmenn, gerviverktöku, opinber innkaup og lögbrot í atvinnustarfsemi.

Aðkoma ríkisstjórnarinnar tengdist hækkun skattleysismarka og tengingu þeirra við neysluverðsvístölu, endurskoðun vaxtabóta ef í ljós kæmi að hækkun fasteignaverðs á árinu 2005 hefði leitt til marktækrar skerðingar á vaxtabótum – sem sannarlega hefur komið í ljós. -- Barnabætur skyldu miðast við 18 ár eins og sjálfræðisaldurinn. Ennfremur lofaði ríkisstjórnin auknum fjármunum til starfsmenntamála og fullorðinsfræðslu – alls 120 milljónir - , auk hækkunar grunnbóta atvinnuleysisbóta og bóta almannatrygginga til jafns við hækkun lægstu launa.

Í kaflanum um félags- og vinnumarkaðsmál er sérstaklega fjallað um ný lög um atvinnuleysistryggingar og vinnumarkaðsaðgerðir. Þar er jafnframt nokkur umræða um jafnréttismál, en eins og flestir vita, höfum við lagt aukna áherslu á starf sem stuðlað getur að jöfnum réttindum og kjörum kvenna og karla.

Hér á ársfundinum er í fyrsta sinn dreift svokölluðu kynjabókhalði, sem felur í sér samantekt á því hvernig við sjálf – félög og sambönd – stöndum okkur í þessu sambandi þegar að því kemur að skipa fólki til verka.

Sé þetta gert á hverju ári, þá safnast upp mikilvægur samanburður, sem hægt er að nota sem leiðsögn í jafnréttismálum í framtíðinni.

Það er búið að vera mikið um að vera á vettvangi fræðslumálanna. Báðar endurskoðanirnar sem ég ræddi um áðan undirstrikuðu með skýrum hætti hve mikilvægt þetta starf er í okkar augum.

Síðan er gaman að rifja það upp á að á árinu útskrifaðist fyrsti hópurinn úr háskólanáminu fyrir talsmenn stéttarféлага, sem við hrintum af stokkunum fyrir tveimur árum, í samvinnu við Háskólann á Akureyri. Það var fríður 25 manna hópur sem útskrifaðist úr þessu námi í vor og ánægjulegt að segja frá því að nú eru 27 einstaklingar í þessu námi.

Auðvitað hafa skipulagsmálin og umræða um málefni útlendinga verið fyrirferðarmikil í starfi okkar á árinu, en ég gerði báðum þessum málum nokkur skil í setningarávarpi mínu í gær og læt það duga.

Félagar

Við minnumst þess nú að á þessu ári eru 90 ár frá því að Alþýðusamband Íslands var stofnað með því að fulltrúar nokkurra verkalýðsfélaga í Reykjavík og Hafnarfirði komu saman og stofnuðu Alþýðusambandið.

Við rifjum upp þessa sögu með stolti. Við höfum litið þannig á, að allt árið sé afmælisár og höfum minnst þess með margvíslegum hætti. Þannig voru útbúnir fánar þar sem dregin voru út nokkur ártöl sem tengjast mikilvægum áföngum í þessari 90 ára sögu, en hluti þeirra er hér í salnum.

Þessir fánar voru hengdir upp við Laugaveginn fyrir fyrsta maí og stóðu þar í nokkurn tíma. Samskonar fánar voru settir upp á nokkrum þéttbýlisstöðum víða um land í sumar þar sem þeir stóðu í nokkrar vikur og vöktu verðskuldaða athygli.

Auðvitað verða sögunni ekki gerð skil með sanngjörnum hætti með því að draga út nokkra áfanga og segja frá þeim í myndum.

Þess vegna er það mér mikið ánægjuefni að greina frá því hér að miðstjórn samþykkti á síðasta fundi sínum, samkomulag við Sumarliða Ísleifsson, sagnfræðing, um að hann tæki að sér að rita sögu ASÍ og búa hana til útgáfu. Samningurinn var undirritaður í framhaldi af því í fyrradag. Það er ljóst að þetta er viðamikið verk. Um þetta mál er búin að vera mikil umfjöllun allt þetta ár á vettvangi miðstjórnar. Sem hluti af undirbúningnum var haldinn fundur með ýmsum fræðimönnum, eldri félögum og miðstjórn í september síðastliðnum. Sá fundur heppnaðist afar vel og gefur fyrirheit um framhaldið.

Ég vænti mikils af samstarfinu við Sumarliða og ég á von á því að það sé okkur öllum hjartans mál að þetta verk sé komið í farsælan farveg. Það er einnig vel við hæfi að frá málinu sé gengið á 90 ára afmælisárinu.

Félagar,

Ég ætla ekki að fara fleiri orðum um það sem við höfum sýslað á árinu. Þið eigið að hafa það í aðalatriðum skjalfest fyrir framan ykkur.

Að lokum vil ég þakka félögum mínum í miðstjórn og félagsmönnum Alþýðusambandsins samstarfið á liðnu tímabili og starfsfólki á skrifstofu ASÍ fyrir allt það starf sem það hefur innt af hendi.